

Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

**Directoraat-Generaal
Migratie**

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum
3 oktober 2023

Ons kenmerk
4755210

nota

Beslisnota bij Kamerbrief inzake landenbeleid
Somalië en Burundi

1. Aanleiding

Op 30 juni 2023 heeft de Minister van Buitenlandse Zaken een algemeen ambtsbericht (hierna: AAB) uitgebracht over de situatie in Somalië (bijlage 1). Het ambtsbericht beslaat de periode van december 2021 tot en met juni 2023. Naar aanleiding van het nieuwe ambtsbericht is het beleid ten aanzien van asielzoekers afkomstig uit Somalië opnieuw bepaald. Het Ministerie van Buitenlandse zaken is verzocht een volgende ambtsbericht Somalië begin 2025 te publiceren.

Tevens wordt u bij deze nota geïnformeerd over het laten vervallen van het landenbeleid Burundi. Zie voor uitvoerige uitleg daarvan punt 5 van deze nota.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd:

- De situatie in (delen van) Somalië niet te kwalificeren als een 15c-situatie. Hier wordt op punt 4.2 nader op ingegaan; en
- Het landgebonden asielbeleid voor Somalië te wijzigen op de volgende vier punten:

Punt 1) Risicogroepen (Vluchtelingenverdrag)

- Risicogroep 'personen die actief zijn in de politiek (zoals hooggeplaatste politici en verkiezingsafgevaardigden)' te wijzigen in 'verkiezingsafgevaardigden en hooggeplaatste politici'. Zie punt 4.3.1.
- Risicogroep 'leden van het gerechtelijk apparaat' niet langer aan te merken als risicogroep. Hier wordt onder punt 4.3.2 nader op ingegaan.
- Risicogroep 'militairen van het Somalische regeringsleger' te wijzigen naar 'militairen van het Somalische regeringsleger (SNL) en politiefunctionarissen'. Zie punt 4.3.3.
- Het risicogebied van de risicogroepen 'mensenrechtenactivisten' en 'journalisten' uit te breiden naar heel Somalië. Hier wordt onder de punten 4.3.4 verder op ingegaan.

Punt 2) Systematische blootstelling aan ernstige schade/ 3 EVRM risico

De zinsnede waar wordt gesproken over 'gebieden in Zuid- en Centraal Somalië waar Al-Shabaab aan de macht is', te wijzigen naar 'gebieden in Somalië waar Al-Shabaab aan de macht is'. Zie 4.4.

Punt 3) Alleenstaande vrouwen

- Alleenstaande vrouwen aanmerken als groep die bescherming kan verkrijgen op grond van vluchtelingenschap in plaats van subsidiaire

bescherming, waarmee dit beleid in lijn wordt gebracht met een arrest van het Hof van Justitie EU van 16 januari jl..

- Op basis van het nieuwe ambtsbericht wordt ten aanzien van deze groep voorgesteld enkele redactionele wijzigingen aan te brengen in het huidige beleid. Zie voor verdere uitleg punt 4.5.

**Directoraat-Generaal
Migratie**

Datum
3 oktober 2023

Ons kenmerk
4755210

Punt 4) Binnenlands beschermingsalternatief

U wordt geadviseerd om:

- Las Anod district (hoofdplaats in de regio Sool) niet langer als beschermingsalternatief aan te merken.
- De termijn van zes maanden die geldt voor het vaststellen of er sprake is van een binnenlands beschermingsalternatief in Puntland, Somaliland, Sool (nu dus met uitzondering van Las Anod) of Sanaag komt te vervallen. Dit zal op individuele gronden worden gewaardeerd.
- Een wijziging door te voeren waarbij de aanwezigheid van naaste familie gewijzigd wordt in "de aanwezigheid van grootfamilie". Zie voor toelichting op de drie bovengenoemde punten 4.6.

3. Kernpunten

- De algemene veiligheidssituatie in Somalië is verslechterd. Het aantal burgerslachtoffers nam tijdens de verslagperiode toe in vergelijking met de vorige periode. Het fluïde karakter van de machtsverhoudingen in Somalië maakt dat het niet mogelijk is om exact en eenduidig aan te wijzen welke begrensde gebieden en dorpen door welke actor werden gecontroleerd.
- Al-Shabaab bleef de voornaamste actor van geweld tegen burgers. Echter, uit het AAB blijkt wel dat Al-Shabaab probeert om burgerslachtoffers bij haar aanvallen te voorkomen door burgers te waarschuwen zich niet te begeven naar plaatsen die Al-Shabaab als legitieme aanvalsdoelen beschouwt.
- De belangrijkste ontwikkeling in de verslagperiode zijn de verkiezingen in 2022, die zijn gewonnen door Hassan Sheikh Mohamud tot president. Daarop riep Mohamud de strijd tegen Al-Shabaab uit tot topprioriteit van zijn presidentschap, wat leidde tot een grootschalig offensief van de federale strijdkrachten tegen de groepering.
- Het AAB spreekt over de ernstigste droogte in de afgelopen dertig jaar, en de daaruit voortkomende voedselinstabiliteit en ontheemdenstromen.

4. Toelichting

4.1 Huidige landgebonden asielbeleid ten aanzien van Somalië

Voor deze inhoud verwijs ik naar bijlage 3.

4.2. Algemene veiligheidssituatie

De politieke ontwikkelingen in Somalië stonden tijdens de verslagperiode in het teken van de uitgestelde verkiezingen van 2022, die uitmondde in de verkiezing van Hassan Sheikh Mohamud tot president. Mohamud riep de strijd tegen Al-Shabaab uit tot topprioriteit van zijn presidentschap, wat leidde tot een grootschalig offensief van de federale strijdkrachten tegen de groepering. Dit speelde zich af tegen de achtergrond van de ernstigste droogte in de afgelopen dertig jaar, en de daaruit voortkomende voedselinstabiliteit en ontheemdenstromen.

Het fluïde karakter van de machtsverhoudingen in Somalië, die naar gelang het moment verschillen, kenmerkt de veiligheidssituatie in het land. Uit het meest recente ambtsbericht blijkt dat het niet mogelijk is om exact en eenduidig te omschrijven welke begrensde gebieden en dorpen door welke actor werden gecontroleerd. Wel is duidelijk dat, door het militaire offensief van het Somalische Nationale Leger (SNL) en clanmilities, Al-Shabaab tijdens de verslagperiode

gebieden verloor die zij jarenlang gecontroleerd had. Aan het einde van de verslagperiode was de situatie echter nog niet stabiel. De coalitietroepen namen weliswaar veel gebieden in, maar bezaten dikwijls niet de capaciteit om die gebieden duurzaam te controleren. Wel staat vast dat Mogadishu tijdens de verslagperiode onder controle van de federale autoriteiten stond. Al-Shabaab controleerde, net als in de vorige verslagperiode, het grootste deel van de deelstaat Jubbaland en behield de controle over grote delen van de landelijke gebieden in de South-West State. Voor een uitgebreider overzicht van de veiligheidssituatie in Somalië verwijs ik u naar bijlage 4.

**Directoraat-Generaal
Migratie**

Datum
3 oktober 2023

Ons kenmerk
4755210

Geen 15c-situatie

Op basis van de informatie uit zowel het ambtsbericht als het Cedoca rapport Somalië¹, wordt u geadviseerd om, zoals in het huidige beleid reeds het geval is, de situatie in (delen van) Somalië niet te kwalificeren als een 15c situatie. U kunt vaststellen dat er weliswaar in enkele gebieden in Somalië ten tijde van het ambtsbericht sprake was van gewapende conflicten, maar dat in geen van deze gebieden een burger een reëel risico loopt slachtoffer te worden van dit geweld louter door zijn aanwezigheid. Voorts was de mate van geweld niet zo hoog dat individuele omstandigheden er toe zouden kunnen leiden dat er een reëel risico op ernstige schade bestaat in de zin van artikel 15c.² Voor een uitgebreide onderbouwing van de afwegingen per gebied in Somalië van met betrekking tot een 15c kwalificatie verwijs ik naar bijlage 4.

4.3 Risicogroepen

Bij de beoordeling of een persoon behoort tot een risicogroep geldt er een verminderde bewijslast in de zin dat de vreemdeling op basis van geringe indicaties zijn vrees aannemelijk kan maken. De bewijslast in dezen ligt wel eerst bij de vreemdeling en de vreemdeling zal op basis van zijn individuele omstandigheden zijn vrees voor vervolging aannemelijk moeten maken. Hieronder worden de voorgenomen wijzigingen ten aanzien van risicogroepen kort uiteengezet. Deze risicogroepen zullen zodra het nieuwe risicoprofielenbeleid in werking treedt gewijzigd worden tot risicoprofielen.

4.3.1 Wijziging van risicogroep: personen die actief zijn in de politiek

U wordt geadviseerd om risicogroep 'personen die actief zijn in de politiek (zoals hooggeplaatste politici en verkiezingsafgevaardigden)' te beperken tot 'verkiezingsafgevaardigden en hooggeplaatste politici'. Uit het AAB blijkt dat deze twee groepen bedreigd worden en doelwitten zijn waarop Al-Shabaab regelmatig gerichte aanslagen uitvoert. Met name hoger geplaatste politici lopen thans risico, omdat functionarissen met een minder prominent profiel minder prioriteit voor de groepering heeft.

4.3.2 Verwijdering van risicogroep: leden van het gerechtelijk apparaat

De situatie van leden van het gerechtelijk apparaat is, zoals deze volgt uit het AAB, niet van dien aard dat zij nog langer als risicogroep aangemerkt dienen te blijven. In tegenstelling tot de vorige verslagperiode, is in de huidige verslagperiode niet gebleken dat er sprake was van gericht geweld tegen het gerechtelijk apparaat of aanvallen op gerechtsgebouwen in Somalië. Daarom wordt u geadviseerd om deze groep niet langer als risicogroep aan te merken.

¹ CGVSRA/CEDOCA, Somalië: Overzicht veiligheidsdiensten, 21 december 2023, veiligheidsincidenten https://www.cgvs.be/sites/default/files/rapporten/coi_focus_somalie_overzicht_veiligheidsincidenten_20231221.pdf

² In recente beroepszaken is er tevens door de rechter geoordeeld dat er geen sprake was van een 15c-situatie wegens dezelfde redenering, namelijk dat Al-Shabaab probeert burgerslachtoffers te voorkomen. ECLI:NL:RBDHA:2023:8752 en ECLI:NL:RBDHA:2023:8206.

4.3.3 Wijziging van risicogroep: militairen van het Somalische regeringsleger

Voorgesteld wordt om risicogroep 'militairen van het Somalische regeringsleger' te wijzigen in 'militairen van het Somalische regeringsleger (SNL) en politiefunctionarissen'. De reden hiervoor is dat in het AAB gesproken wordt over militairen en politiefunctionarissen als een homogene groep, en niet enkel militairen. Beiden lopen evenveel gevaar om een doelwit van aanslagen te worden. Uit het AAB volgt dat militairen, net als in de voorgaande periode, tot de voornaamste doelwitten van Al-Shabaab behoren, zowel binnen als buiten hun diensttijd. Voorts blijkt uit de bronnen in het AAB dat er weinig tot geen verschil bestond in risicogradatie tussen hoger- en lager geplaatste politiefunctionarissen en militair personeel, oftewel alle ranken lopen evenveel risico doelwit te worden van geweld.

**Directoraat-Generaal
Migratie**

Datum
3 oktober 2023

Ons kenmerk
4755210

4.3.4 Wijziging risicogebied van de risicogroepen 'mensenrechtenactivisten' en 'journalisten'

De risicogroepen in het huidige beleid zijn beperkt tot gebieden in Zuid- en Centraal Somalië waar Al-Shabaab aan de macht is. Aangeraden wordt om specifiek de risicogroepen mensenrechtenactivisten en journalisten hiervan uit te zonderen, aangezien zij in héél Somalië risico lopen doelwit te worden van geweld, zowel van de zijde van de deelstaat- en federale autoriteiten als van Al-Shabaab. Volgens bronnen waren in Zuid- en Centraal-Somalië de deelstaat- en federale autoriteiten verantwoordelijk voor de meeste voorvallen van intimidatie, bedreiging, willekeurige arrestatie en vervolging van journalisten. Met name journalisten die onafhankelijk publiceerden over politiek-gevoelige onderwerpen, veiligheid gerelateerde onderwerpen, mensenrechten en corruptie liepen een risico. Daarnaast was Al-Shabaab tijdens de verslagperiode verantwoordelijk voor aanvallen op journalisten die kritisch over haar rapporteerden. In Somaliland nam de repressie van journalisten tijdens de verslagperiode verder toe. Dit geldt ook voor mensenrechtenactivisten, aangezien zij volgens het meest recente ambtsbericht risico lopen op dezelfde behandeling als journalisten door alle strijdende partijen in Somalië.

De overige risicogroepen uit het huidige beleid zullen ongewijzigd blijven. Waarbij aan de term AMISOM, deel uitmakend van een risicogroep zal 'ATMIS'³ zal worden toegevoegd, omdat in het AAB gebruik wordt gemaakt van deze nieuwe term.

4.4 Systematische blootstelling

U wordt geadviseerd om het beleid omtrent systematische blootstelling aan ernstige schade in de zin van artikel 29, eerste lid, aanhef en onder b, Vw uit te breiden naar gebieden in Somalië waar Al Shabaab aan de macht is of het gebied controleert. Op dit moment geldt dit beleid enkel voor Zuid- en Centraal- Somalië. Reden voor deze aanpassing is dat uit de landkaart op p.91 van het AAB blijkt dat in de mixed control gebieden (gele gebieden op de kaart) de controle van en aanwezigheid van Al Shabaab (en IS) niet kan worden uitgesloten. Dit is in bepaalde delen van de betwiste gebieden tussen Puntland en Somaliland het geval. Tevens is het gezien de fluiditeit in controle tussen de strijdende partijen in deze gebieden, van belang deze wijziging door te voeren. Zo heeft de uitvoering beter de mogelijkheid om, per individueel geval, te onderzoeken en beoordelen wat de laatste stand van zaken is in het betreffende gebied en of een individu een reëel risico loopt op ernstige schade indien er sprake is van terugkeer.

4.5 Alleenstaande vrouwen

Op basis van het AAB wordt voorgesteld om het huidige beleid ten aanzien van alleenstaande vrouwen aan te passen. Op basis van de informatie in het ambtsbericht volgt dat de positie van alleenstaande vrouwen in Somalië niet of

³ ATMIS: The African Union Transition Mission in Somalia.

nauwelijks is veranderd. Wel heeft het Hof van Justitie van de Europese Unie in Luxemburg op 16 januari jl. een arrest⁴ gewezen welke gevolgen heeft voor het beleid ten aanzien van vrouwen. Het Hof heeft geoordeeld dat (bepaalde groepen) vrouwen aangemerkt kunnen worden als een sociale groep in de zin van het Vluchtelingverdrag. Waar alleenstaande vrouwen in het Nederlandse landenbeleid voor Somalië voorheen bescherming konden verkrijgen onder subsidiaire bescherming, dienen zij ingevolge dit arrest in aanmerking te komen voor vluchtelingschap. Ik adviseer u daarom om alleenstaande vrouwen niet langer aan te merken als groep die in aanmerking kan komen voor een verblijfsvergunning onder subsidiaire bescherming, maar als groep die in aanmerking kan komen voor een verblijfsvergunning onder vluchtelingschap, zodat het beleid in lijn met het Hof arrest van 16 januari jl. wordt gebracht. Hierbij zal aan dezelfde criteria moeten worden voldaan als voorheen.

**Directoraat-Generaal
Migratie**

Datum
3 oktober 2023

Ons kenmerk
4755210

Daarnaast wordt in de Vc wordt besproken welke factoren (zie onder cursief) mee worden gewogen bij de beoordeling of een vrouw in Somalië als alleenstaand wordt gezien en of zij op die grond bescherming behoeft.

- 1. zij geen echtgenoot heeft – of geen persoon met wie zij een duurzame relatie heeft – in Somalië met wie zij kan gaan samenleven;*
- 2. de gezinsband met haar ouderlijk gezin is verbroken en zij aannemelijk heeft gemaakt dat deze niet kan worden hersteld;*
- 3. er geen familielid tot in de derde graad of sociaal netwerk is waar de vrouw, gelet op haar individuele omstandigheden, voor opvang en bescherming op terug kan vallen.*

De volgende redactionele wijzigingen worden geadviseerd om het beleid meer in lijn te stellen met het beeld dat in het AAB wordt geschetst:

- Punt 2 en punt 3 uit de opsomming in het huidige beleid samenvoegen tot: "geen grootfamilie⁵ aanwezig en eventueel een (plaatselijke) meerderheidsclan om op terug te vallen". De reden hiervoor is dat in het AAB de grootfamilie wordt omschreven als de voornaamste actor van bescherming van de alleenstaande vrouw. Ook kunnen zij bijvoorbeeld werk of toegang tot financiële middelen regelen. Tot de grootfamilie kunnen naast vader, moeder en kinderen ook grootouders, ooms, tantes, neven en nichten behoren. De vervanging van de term "sociaal netwerk" door "meerderheidsclans" komt voort uit het feit dat het AAB benadrukt dat het behoren tot een meerderheidsclan mogelijkheden oplevert om bescherming te verkrijgen in Somalië (wegens hun sterke positie)⁶ en dat uit het AAB blijkt dat het behoren tot een clannetwerk de enige actor is binnen het sociaal netwerk voor een alleenstaande vrouw in Somalië.
- De twee samengevoegde punten worden ter verduidelijking als een cumulatieve opsomming geformuleerd in de Vc. De punten behoren in samenhang te worden gezien om te kunnen beoordelen of een vrouw als alleenstaand kan worden aangemerkt.

4.6 Binnenlands beschermingsalternatief

Naar aanleiding van het AAB wordt voorgesteld om de Vc tekst 'bescherming' in het landgebonden asielbeleid Somalië aan te passen.

De volgende wijzigingen worden geadviseerd :

⁴ HvJ EU 16-01-2024, C-621/21.

⁵ De term "grootfamilie" vervangt de huidige formulering "ouderlijk gezin" en "familielid tot in de derde graad", omdat het ambtsbericht gebruikt maakt van deze nieuwe term.

⁶ Echter, énkél de aanwezigheid van een (plaatselijke) meerderheidsclan lijkt niet voldoende om de veiligheid van een alleenstaande vrouw te waarborgen. Uit het AAB (p. 59) volgt dat seksueel geweld immers ook door de leden van de eigen clan gepleegd kan worden.

- Binnen de mogelijkheid tot het tegenwerpen van een binnenlands beschermingsalternatief, blijkend uit artikel 3.37d VV, het tweede aanknopingspunt te wijzigen van "de aanwezigheid van naaste familie", naar "de aanwezigheid van grootfamilie", omdat uit het AAB blijkt dat grootfamilie een belangrijke factor is voor opvang en bescherming van alleenstaande vrouwen en kinderen.
- Op basis van informatie uit het AAB, zoals in deze nota onder punt 4.2 benoemd in de informatie over de algemene veiligheidssituatie, wordt geadviseerd om het Las Anod district (hoofdplaats in de regio Sool) niet langer als binnenlands beschermingsalternatief aan te merken. Het overige gebied in Sool kan worden gehandhaafd als binnenlands beschermingsalternatief.

**Directoraat-Generaal
Migratie**

Datum
3 oktober 2023

Ons kenmerk
4755210

De termijn van zes maanden die geldt voor het vaststellen of er sprake is van een binnenlands beschermingsalternatief in Puntland, Somaliland, Sool (nu dus met uitzondering van Las Anod) of Sanaag komt te vervallen. Het is namelijk niet enkel van belang hoe lang een vreemdeling in een bepaald gebied heeft verbleven, maar vooral onder welke omstandigheden. Dit zal dus op individuele gronden worden gewaardeerd.

4.7 Terugkeer

De samenwerking met Somalië op het gebied van terugkeer verloopt al geruime tijd moeizaam. Gedwongen terugkeer naar Somalië is op dit moment niet mogelijk vanwege een gebrek aan medewerking vanuit de Somalische autoriteiten. Er worden sinds enige tijd wel nationaliteitsvaststellingen afgegeven. Vrijwillige terugkeer naar Somalië is mogelijk. De Somalische autoriteiten geven laissez-passers af aan vreemdelingen die willen terugkeren naar Somalië, maar niet in het bezit zijn van een reisdocument. In de periode december 2021 tot en met juni 2023 heeft er circa 10 maal vrijwillig vertrek naar Somalië plaatsgevonden. Gelet op het voorgaande is er niet zonder meer reden aan te nemen dat alle terugkeerders enkel vanwege hun terugkeer in de negatieve aandacht van de autoriteiten zullen komen te staan. Het AAB geeft daarom geen aanleiding om aan te nemen dat terugkeer naar Somalië niet mogelijk is.

4.8 Politieke context

De veiligheidssituatie in Somalië heeft voornamelijk de politieke aandacht in het licht van de wereldwijde klimaatcrisis waar Somalië de gevolgen van ondervindt, zoals de ernstigste droogte in de afgelopen dertig jaar en de daaruit voortkomende voedselinstabiliteit en ontheemdenstromen. Daarnaast trekt het grootschalig (internationaal) offensief tegen Al-Shabaab ook regelmatig de aandacht van verschillende media vanwege de toename in geweldsincidenten de afgelopen jaren. De verwachting is echter dat media aandacht beperkt blijft aangezien het met name gaat om verdere invulling van bestaand beleid en voorgaande jaren soortgelijke wijzigingen ook geen grote media aandacht hebben verworven.

4.9. Uitvoering

Cijfers asielaanvragen

In 2022 hebben er afgerond 1460 vreemdelingen met de Somalische nationaliteit een eerste asielaanvraag ingediend in Nederland, een toename ten opzichte van 2021 toen dit aantal afgerond 900 in totaal bedroeg. In 2023 zijn er in de maanden tot en met mei afgerond 810 eerste asielaanvragen van vreemdelingen met de Somalische nationaliteit ingediend. Het totaal aantal eerste asielaanvragen in 2022 bedroeg 35.535, waarvan 4% Somalisch was.

4.10 Beleid overige lidstaten

De European Union Asylum Agency (EUAA) heeft begin dit jaar (februari 2023) een uitvraag gedaan naar het landenbeleid Somalië van de EU+ landen. Volgens de EUAA Country Guidance Somalia is er in geen enkel gebied sprake van een 15c situatie waarbij enkel de aanwezigheid al tot een risico leidt (mere presence). De meeste lidstaten waaronder Nederland geven aan de kwalificatie die de EUAA hanteert voor Somalië te volgen.

**Directoraat-Generaal
Migratie**

Datum
3 oktober 2023

Ons kenmerk
4755210

4.11 Communicatie

Indien u akkoord bent met het bovenstaande advies zal de Tweede Kamer per brief geïnformeerd worden (bijlage 2). Gelet op de enigszins beperkte wijzigingen wordt hier niet veel aandacht voor verwacht. Indien nodig zullen er Q&A's en een woordvoeringslijn worden opgesteld in samenwerking met DCOM.

4.12. Afstemming

Deze nota en brief zijn afgestemd met DMB/JAZ, DT&V en IND (SUA, JZ en TOELT).

4.13 Bijlagen

1. Algemeen Ambtsbericht Somalië 2023
2. Kamerbrief Tweede Kamer landgebonden asielbeleid Somalië
3. Huidige landgebonden asielbeleid ten aanzien van Somalië
4. 15c per gebied in Somalië

5. Landenbeleid Burundi

Advies: intrekken landgebonden asielbeleid Burundi (zoals thans opgenomen in de Vc).

In maart 2017 heeft de minister van Buitenlandse Zaken een algemeen ambtsbericht inzake Burundi gepubliceerd en het huidige beleid is gestoeld op deze landeninformatie en dateert uit juli 2017. De situatie momenteel is anders dan de context waarbinnen het huidige beleidskader gevormd is. Het geldende beleid voor Burundi is dan ook achterhaald. Er zou daarom geopteerd kunnen worden om het landenbeleid voor Burundi te actualiseren. Daarvoor zou echter een nieuw AAB dan wel een uitgebreide compilatie van actuele bronnen nodig zijn. Het volledige proces voor de ontwikkeling van het landenbeleid doorlopen zou een onevenredige inspanning vereisen en in dit geval ook niet per se van meerwaarde zijn. De instroom van aanvragers uit Burundi is zo beperkt dat dit niet in de rede ligt.

De IND heeft dan ook voldoende handvatten beschikbaar om in een voorkomend geval op basis van de beschikbare landeninformatie een individuele beoordeling te maken en tot een gedegen en weloverwogen besluit te komen.

Jaar	Instroom⁷
2020	<5
2021	<5
2022	15
2023 ⁸	5

⁷ Aantallen afgerond op vijftallen. Bron: Asylumtrends. Monthly Report on Asylum Applications in The Netherlands. July 2023.

⁸ Peilmoment 1 augustus 2023.

6. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

6.1 Toelichting

Van sommige Europese landen is het specifiek landgebonden asielbeleid vertrouwelijk.

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

**Directoraat-Generaal
Migratie**

Datum
3 oktober 2023

Ons kenmerk
4755210